

Klokkenluidersregeling

Inleiding

We streven bij Oikocredit Nederland naar een veilige en open organisatiecultuur waarin werknemers feedback kunnen geven en problemen in de lijn kunnen bespreken. Omdat echter niet alle problemen met een goed gesprek kunnen worden opgelost, bieden we werknemers de mogelijkheid een klacht in te dienen of een melding te doen van een onrechtmatigheid, of een (vermoeden van een) misstand.

Deze *klokkenluidersregeling* heeft tot doel dat melders van een onrechtmatigheid, of een (vermoeden van een) misstand die te goeder trouw handelen, bescherming genieten. Voor Oikocredit Nederland is het belangrijk om het mogelijk te maken om (een vermoeden van) een misstand, of een onrechtmatigheid te melden binnen de organisatie. Dit helpt de directeur en/of toezichthouder om zo nodig haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te kunnen nemen. Een goede regeling draagt bij aan een open en veilige organisatiecultuur waarin zorgvuldig omgegaan wordt met een (vermoeden van een) misstand. Hierdoor wordt gestimuleerd dat werknemers zich betrokken voelen en hun verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun organisatie.

Deze *klokkenluidersregeling* is bedoeld voor meldingen van onrechtmatigheden en (vermoeden van) misstanden binnen de organisatie. De regeling beschrijft hoe Oikocredit Nederland omgaat met meldingen op dit gebied. Deze meldingen hebben betrekking op ongewenste situaties van algemene, operationele of financiële aard. De *klokkenluidersregeling* betreft dus ongeoorloofde activiteiten die invloed hebben op anderen, bijvoorbeeld de organisatie, doelgroep of de samenleving als geheel. Over het algemeen gaat het niet om persoonlijke belangen en heeft de melding niet per se negatieve gevolgen voor de melder. Deze *klokkenluidersregeling* sluit tevens aan op de Wet bescherming klokkenluiders, zoals die vanaf 18 februari 2023 geldt en die gebaseerd is op de EU-klokkenluiders richtlijn (EU richtlijn 2019/1937).

Artikel 1: Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. *Werknemer*: de werknemer die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht dan wel degene die anders dan uit hoofde van een arbeidsovereenkomst arbeid verricht of heeft verricht ten behoeve van een organisatie.
2. *Een vermoeden van een misstand*: het vermoeden van een werknemer dat binnen de organisatie waarin hij werkt of heeft gewerkt of bij een andere organisatie indien hij door zijn werkzaamheden met die organisatie in aanraking is gekomen, sprake is van een misstand voor zover:
 - a. sprake is van schending of een gevaar voor schending van het Unierecht, of
 - b. het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die de werknemer bij zijn werkgever heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de werknemer heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een ander bedrijf of andere organisatie, en
 - c. het maatschappelijk belang in het geding is bij:
 - i. een (dreigende) schending van een wettelijk voorschrift, waaronder een (dreigend) strafbaar feit,
 - ii. een (dreigend) gevaar voor de volksgezondheid,
 - iii. een (dreigend) gevaar voor de veiligheid van personen,
 - iv. een (dreigend) gevaar voor de aantasting van het milieu,
 - v. een (dreigend) gevaar voor het goed functioneren van de openbare dienst of een onderneming als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten,
 - vi. een (dreiging van) bewust onjuist informeren van publieke organen,

- vii. een (dreigende) verspilling van maatschappelijke/collectieve middelen,
 - viii. een (dreigende) schending van interne regels van de werkgever,
 - ix. (een dreiging van) het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over de onder i tot en met vii genoemde feiten;
3. *Melder*: de werknemer, stagiair, gedetacheerde, leverancier, zzp'er, sollicitant, of het lid van de Raad van Bestuur of Toezicht, of iemand (of een organisatie) die namens een van de hiervoor genoemden een melding doet, die conform deze regeling een melding van een vermoeden van een misstand doet;
 4. *Directeur*: degene die is benoemd als bestuurder van de organisatie;
 5. *Raad van Toezicht*: degenen die zijn benoemd als lid van de Raad van Toezicht van de organisatie;
 6. *Adviseur*: de adviseur is iedere natuurlijk persoon die het vertrouwen van de melder geniet en op wie uit hoofde van zijn beroep of ambt een geheimhoudingsplicht rust omtrent het aan hem/haar gemelde;
 7. *Vertrouwenspersoon*: diegene die door de directeur is aangewezen om als zodanig voor de organisatie te fungeren en van wie intern bekend is gemaakt dat hij of zij als zodanig fungeert; dit kan een interne en/of externe vertrouwenspersoon zijn.
 8. *Externe derde*: iedere organisatie of vertegenwoordiger van een organisatie die naar het redelijk oordeel van de melder het meest in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand te kunnen oplossen of te doen oplossen en derhalve het meest in aanmerking komt om de externe melding van het vermoeden van een misstand bij te doen;
 9. *Huis*: Huis voor klokkenluiders als bedoeld in artikel 1 sub a van de Wet Huis voor klokkenluiders;
 10. *Afdeling advies van het Huis voor Klokkenluiders*: de afdeling advies van het Huis, bedoeld in artikel 1 sub c van de Wet Huis voor Klokkenluiders;
 11. *Afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders*: de afdeling onderzoek van het Huis, bedoeld in artikel 1 sub c van de Wet Huis voor Klokkenluiders.
 12. *AFM*: Autoriteit Financiële Markten. Bij deze instantie kunnen misstanden op financieel gebied gemeld worden.
 13. *Schending van het Unierecht*: Unierecht is vastgelegd in een Europese verordening of richtlijn. Een schending van het Unierecht is een handeling of nalatigheid die onrechtmatig is of het doel ondermijnt en schadelijk is voor het algemeen belang.

Artikel 2: Wijze van melden

1. Een vermoeden van een misstand kan worden gemeld bij de interne compliance officer (interne melding, zie artikel 4). De melder mag een vermoeden van een misstand ook rechtstreeks melden aan een bevoegde autoriteit (externe melding, zie artikel 8). Het melden kan mondeling, per mail of schriftelijk.
2. De melder kan ervoor kiezen om anoniem te melden door te mailen via een tijdelijk mailadres of door een brief te sturen. Een anonieme melding wordt altijd in behandeling genomen, maar een onderzoek zal niet altijd lukken vanwege mogelijk gebrek aan informatie indien communicatie met de melder niet (meer) mogelijk is.

Artikel 3: Informatie, advies en ondersteuning voor de melder

1. De melder kan een adviseur in vertrouwen raadplegen over een vermoeden van een misstand en zich desgewenst door deze adviseur laten vertegenwoordigen.
2. Ter zake het vermoeden van een misstand kan de c
3. melder de vertrouwenspersoon verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand. De vertrouwenspersoon functioneert met gezag, geloofwaardigheid en is in die hoedanigheid onafhankelijk van (de leiding van) de organisatie.

4. Ter zake het vermoeden van een misstand kan de melder de Afdeling advies van het Huis voor Klokkenluiders verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand.
5. Oikocredit geeft alle werknemers schriftelijk of elektronisch informatie over:
 - De interne meldprocedure.
 - De manier waarop meldingen over vermoedelijke misstanden, waaronder schendingen van het Unierecht, rechtstreeks kunnen worden gedaan aan bevoegde autoriteiten.
 - De rechtsbescherming van werknemers (zoals het verbod op benadeling door u als werkgever na het melden van een vermoedelijke misstand of inbreuk op het Europese recht).

Artikel 4: Interne melding

1. Tenzij sprake is van een uitzonderingsgrond als bedoeld in Artikel 7 lid 2 van deze regeling, dient de melder de melding van een vermoeden van een misstand intern te melden bij de interne compliance officer van de organisatie waarin de vermoede misstand plaatsvindt, volgens de in deze regeling beschreven interne procedure.
2. Indien de melding van een vermoeden van een misstand het functioneren en/of het handelen van de interne compliance officer betreft, vindt deze plaats aan de directeur van de organisatie waarin de vermoede misstand plaatsvindt.
3. Indien de melding van een vermoeden van een misstanden het functioneren en/of het handelen van de externe compliance officier betreft, vindt deze plaats aan de directeur of interne compliance officer van de organisatie waarin de vermoede misstand plaatsvindt.
4. De melder kan het vermoeden van een misstand – indien deze betrekking heeft op meerdere mensen uit de organisatie of indien de melder een melding bij een intern meldpunt niet vertrouwd acht – ook intern melden via de vertrouwenspersoon van de organisatie waarin de vermoede misstand plaatsvindt.

Artikel 5: Vastlegging van de interne melding

1. De melder doet de melding bij de interne compliance officer, en in geval lid 2 van artikel 3 van toepassing is, de directeur.
2. Indien de melder de melding van een vermoeden (deels) mondeling doet bij de interne compliance officer, en in geval lid 2 van artikel 3 van toepassing is, de directeur, draagt deze, in overleg met de melder, zorg voor een schriftelijke vaststelling hiervan en legt deze vastlegging ter goedkeuring en ondertekening voor aan de melder. De melder ontvangt van de schriftelijke vastlegging een afschrift. Indien de melding anoniem is gedaan en de melder anoniem wenst te blijven, dan dient e.e.a. wel schriftelijk vastgelegd te worden, maar dan dient dit zonder de ondertekening van de melder te zijn. Uiteraard dient de schriftelijke vastlegging van de melding wel, op een wijze die de anonimiteit van de melder waarborgt, aan de melder ter beschikking gesteld te worden.
3. De interne compliance officer of de directeur stuurt binnen één week na ontvangst van de melding een ontvangstbevestiging aan de melder. In de ontvangstbevestiging wordt gerefereerd aan de oorspronkelijke melding. Binnen een redelijke termijn van acht weken na verzending van de ontvangstbevestiging, moet de melder informatie worden verstrekt over de beoordeling en hoe de melding is of wordt opgevolgd (als dit aan de orde is).
4. Indien de melder de melding van een vermoeden van een misstand doet via de vertrouwenspersoon, stuurt de vertrouwenspersoon de melding, in overleg met de melder en op de (al dan niet op anonieme) wijze zoals met de melder is overeengekomen, door naar de interne compliance officer, en in geval lid 2 van artikel 3 van toepassing is, de directeur, met vermelding van de ontvangstdatum. Indien de melder de melding van een misstand (deels) mondeling doet, draagt de vertrouwenspersoon, in overleg met de melder, zorg voor een schriftelijke vastlegging hiervan, en legt deze vastlegging ter goedkeuring en, indien de melding niet anoniem is gedaan,

ter ondertekening voor aan de melder. De melder ontvangt van de melding en de schriftelijke vastlegging hiervan een afschrift.

Artikel 6: Vertrouwelijkheid melding en identiteit van de melder

1. De interne compliance officer, respectievelijk directeur en/of de vertrouwenspersoon draagt/dragen er zorg voor dat de informatie over de melding zodanig wordt bewaard dat deze fysiek en digitaal alleen toegankelijk is voor degenen die bij de behandeling van de melding betrokken zijn.
2. Al degenen die bij de behandeling van een melding betrokken zijn, maken de identiteit van de melder niet bekend zonder uitdrukkelijke schriftelijke instemming van de melder en gaan met de informatie over de melding vertrouwelijk om. Een uitzondering hierop is als er een wettelijke plicht is om te melden, zoals bijvoorbeeld het verplicht melden van een integriteitsincident aan de AFM. Met vertrouwelijke gegevens worden in ieder geval de identiteit van de melder en de beschuldigde personen als ook bedrijfsgeheimen bedoeld.
3. Indien het vermoeden van een misstand is gemeld via de vertrouwenspersoon en de melder geen toestemming heeft gegeven zijn identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de vertrouwenspersoon en stuurt de vertrouwenspersoon dit onverwijld door aan de melder.

Artikel 7: Standpunt

1. Nadat de melding is gedaan, verricht de interne compliance officer of de directeur een zorgvuldig onderzoek naar het gemelde vermoeden van een misstand. Tijdens het onderzoek zal de interne compliance officer of de directeur de melder horen. Het interne meldpunt informeert de directeur of (indien de melding de directeur betreft) de RvT. De interne compliance officer informeert de directeur of de RvT (indien de melding de directie betreft), over de melding en adviseert hen over het op te starten onderzoek. De directeur of de RvT (indien de melding de directie betreft) besluit over de aanpak van het onderzoek. Het onderzoek kan intern worden uitgevoerd of bij onvoldoende interne capaciteit of expertise over het onderwerp door een extern bureau.
2. Indien de melder de melding bij de vertrouwenspersoon heeft gedaan en de melder zijn of haar identiteit niet bekend wil maken, dan kan de interne compliance officer of de directeur haar vragen schriftelijk aan de melder stellen via de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon zal de vragen doorgeleiden aan de melder die de vragen schriftelijk en anoniem kan beantwoorden. Vervolgens zal de vertrouwenspersoon de antwoorden op de vragen anoniem doorgeleiden aan de interne compliance officer of de directeur.
3. Binnen een periode van acht weken vanaf het moment van de interne melding, wordt de melder door de interne compliance officer of de directeur of vertrouwenspersoon schriftelijk op de hoogte gesteld van het inhoudelijk standpunt omtrent het gemelde vermoeden van een misstand. Daarbij wordt tevens aangegeven tot welke stappen de interne melding heeft geleid. Het standpunt wordt geformuleerd met inachtneming van het eventueel vertrouwelijke karakter van de te verstrekken (bedrijfs)informatie en de ter zake geldende wettelijke bepalingen, zoals privacyregelgeving.
4. De directeur informeert de perso(o)n(en) op wie een melding betrekking heeft over de melding, tenzij hiertegen ernstige bezwaren bestaan. De directeur bepaalt of er sprake is van ernstige bezwaren en legt dit gemotiveerd vast indien daar sprake van is. De directeur attendeert de perso(o)n(en) op wie een melding betrekking heeft erop dat hij/zij de vertrouwenspersoon of een adviseur van het Huis van Klokkenluiders kan raadplegen voor bijstand. De interne compliance officer of de directeur zal in een gesprek met de melder dan wel de vertrouwenspersoon het inhoudelijke standpunt omtrent het gemelde vermoeden van een misstand toelichten en de melder in staat stellen hierop te reageren.
5. Als het standpunt niet binnen acht weken kan worden gegeven, wordt de melder door de interne compliance officer of de directeur of door de vertrouwenspersoon hiervan voor het verstrijken

van de periode van acht weken schriftelijk in kennis gesteld. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn de melder het standpunt tegemoet kan zien. Deze aanvullende termijn mag maximaal vier weken bedragen.

Artikel 8: Externe melding

1. De melder kan na het doorlopen van de procedure inzake de interne melding als bedoeld in artikel 4 en 7 een redelijk vermoeden van een misstand extern melden, indien:
 - a. de melder het niet eens is met het standpunt als bedoeld in artikel 7 en van oordeel is dat het vermoeden van een misstand ten onrechte terzijde is gelegd en dit in lijn met artikel 7 lid 4 aan de interne compliance officer of de directeur heeft laten weten;
 - b. de melder het niet eens is met de wijze waarop de werkgever zich jegens de melder heeft gedragen naar aanleiding van een melding van een vermoeden van een misstand en dit in lijn met artikel 7 lid 4 aan de interne compliance officer of de directeur heeft laten weten.
 - c. de melder geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijn(en) als bedoeld in artikel 7 leden 3 en 5.
2. De melder kan direct een externe melding doen van een vermoeden van een misstand indien het eerst doen van een interne melding in redelijkheid niet van hem kan worden gevraagd. Dat is in ieder geval aan de orde indien dit uit enig wettelijk voorschrift voortvloeit of sprake is van:
 - a. acuut gevaar, waarbij een zwaarwegend en spoedeisend maatschappelijk belang onmiddellijke externe melding noodzakelijk maakt;
 - b. een redelijk vermoeden dat de interne compliance officer en/of de directeur en/of leden van de RvT bij de vermoede misstand betrokken zijn;
 - c. een situatie waarin de melder in redelijkheid kan vrezen voor tegenmaatregelen als gevolg van de interne melding;
 - d. een duidelijk aanwijsbare dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal;
 - e. een eerdere melding overeenkomstig de procedure van dezelfde misstand, die de misstand niet heeft weggenomen;
 - f. een wettelijke plicht tot directe externe melding.
3. De melder kan de externe melding doen bij een externe derde. Daarbij geldt dat de melding van het vermoeden van een misstand plaats dient te vinden aan die externe derde/externe instantie die daarvoor naar redelijk oordeel het meest in aanmerking komt. De melder houdt enerzijds rekening met de effectiviteit waarmee die externe derde kan ingrijpen en anderzijds met het belang van de organisatie bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen. Onder externe derden wordt in ieder geval verstaan:
 - a. een instantie die belast is met de opsporing van strafbare feiten;
 - b. een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift
 - c. een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld, waaronder de afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders.
4. (Vermoedens van) financiële misstanden kunnen bij de AFM gemeld worden, zie voor meer informatie: <https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/onderwerpen/misstanden-waarom>.

Artikel 9: Rechtsbescherming melder

1. De melder van een vermoeden van een misstand die te goeder trouw zowel in formeel als in materieel opzicht zorgvuldig handelt, wordt in zijn rechtspositie beschermd. Hieronder wordt verstaan dat de melder door of vanwege zijn of haar melding van een vermoeden van een misstand op geen enkele wijze wordt benadeeld in zijn rechtspositie jegens de organisatie.
2. De identiteit van de melder blijft geheim, tenzij de melder schriftelijk toestemming geeft om zijn identiteit bekend te maken. Alle werknemers dienen de anonimiteit van de melder te beschermen.

3. Rechtspositionele besluiten, indien en voor zover deze verband houden met de melding van een redelijk vermoeden van een misstand die in ieder geval onder de in lid 1 bedoelde rechtsbescherming vallen, zijn besluiten gericht op het:
 - a. verlenen van ontslag, anders dan op eigen verzoek;
 - b. tussentijds beëindigen of het niet verlengen van een tijdelijk dienstverband;
 - c. niet omzetten van een tijdelijk dienstverband in een vast dienstverband;
 - d. verplaatsen of overplaatsen of het weigeren van een verzoek daartoe;
 - e. treffen van een disciplinaire maatregel;
 - f. onthouden van salarisverhoging;
 - g. onthouden van promotiekansen;
 - h. afwijzen van verlof.
3. Van formeel zorgvuldig handelen is sprake indien:
 - a. de melder de desbetreffende feiten eerst intern aan de orde heeft gesteld als bedoeld in Artikel 4, tenzij dat in redelijkheid niet van hem/haar kon worden gevergd zoals voorzien in deze regeling;
 - b. de melder bij externe melding zoals voorzien in deze regeling de feiten op een passende en evenredige wijze bekend maakt.
4. Van materieel zorgvuldig handelen is sprake indien:
 - a. de melder een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden heeft dat de betreffende feiten juist zijn;
 - b. de externe bekendmaking een maatschappelijk belang betreft als bedoeld in Artikel 1 lid 2 onder b in het geding is;
 - c. het belang van externe bekendmaking in maatschappelijk opzicht prevaleert boven het belang van de organisatie bij geheimhouding.

Artikel 10: Registratie

1. De registratie van een melding van een klokkenluider dient onverwijld te gebeuren.
2. Indien de melder anoniem wil blijven, mag de naam van de melder niet in de documenten over de melding genoemd worden.
3. De documenten omtrent de melding dienen opgeslagen in te worden in een online omgeving die niet zichtbaar is voor collega's en/of die middels een wachtwoord is beveiligd.

Artikel 11: Meldingsplicht aan toezichthouder

SBONF/Oikocredit Nederland is op grond van de Wft verplicht om AFM onverwijld in te lichten wanneer de misstand kwalificeert als een integriteitsincident. Op het moment dat de directeur of de RvT van Oikocredit Nederland (indien de melding de directeur betreft) vaststelt dat sprake is van een integriteitsincident, meldt zij dit onverwijld aan AFM. De melder wordt eveneens voorafgaand aan deze externe melding geïnformeerd.

Artikel 12: Slotbepalingen

1. Deze regeling treedt in werking op 1 augustus 2023.
2. Deze regeling wordt algemeen bekend gemaakt en is te vinden op de w-schijf.
3. Vanaf 5 februari 2020 is Miriam Smit, te bereiken via 06-2139 7442 en info@humanresults.nl als vertrouwenspersoon ten behoeve van deze regeling benoemd.

Toelichting

Artikel 1: Definities

Centrale begrippen

In de regeling staat één begrip centraal: het vermoeden van een misstand. Bij een misstand is het maatschappelijk belang in het geding. De regeling gaat uit van het principe dat de melder in beginsel intern melding doet.

De mogelijkheid tot externe bekendmaking, het zogenaamde klokkenluiden, is voorbehouden aan de categorie ernstige immorele praktijken met een groot maatschappelijk belang. *De externe melding van het vermoeden van een misstand gebeurt niet toevallig of met het oogmerk van eigen belang: de klokkenluider heeft nadrukkelijk de bedoeling de noodklok te luiden om de gemeenschap te waarschuwen voor een specifieke, acute of dreigende misstand. Met de openbaarmaking dient de klokkenluider aldus het algemeen belang.* Deze externe melding vindt op proportionele wijze plaats aan personen of organen die met het oog op effectief ingrijpen, het meest in aanmerking komen. Daarbij dient de melder de klokkenluidersregeling in acht te nemen.

Met de invoering van de Wet Huis voor Klokkenluiders is tevens een Afdeling onderzoek ingesteld, die externe meldingen ontvangt en beoordeelt.

Artikel 2: Interne procedure

Rol directeur

Het vermoeden van een misstand betreft aangelegenheden van een zodanige ernst, dat die tot de verantwoordelijkheid van de directeur behoren. Daarom wordt de melding in principe aan de directeur gedaan. Betreft de melding het functioneren van de interne compliance officer, dan wordt de melding in behandeling genomen door de directeur

Voor de organisatie is de interne melding een belangrijk instrument om zo nodig haar verantwoordelijkheid te nemen en in te grijpen. De directeur dient daarom tijdig kennis te dragen van vermoedens van een misstand, zodat zij passende maatregelen kan nemen.

Vertrouwenspersoon

De organisatie kan er ook voor kiezen een vertrouwenspersoon aan te wijzen en de melding bij hem of haar te laten plaatsvinden. Het bieden van de mogelijkheid om een vertrouwenspersoon te raadplegen, kan ertoe bijdragen dat de melding (op de juiste wijze) wordt gedaan. De onafhankelijke vertrouwenspersoon kan, naast het registreren en doorgeleiden van de melding, eventueel optreden als procesbewaker en kan een belangrijke raadgever zijn voor de melder. Zo kan de vertrouwenspersoon de melder behoeden voor procedurele fouten, samen met de melder de ernst van de melding beoordelen en de melder eventueel doorverwijzen naar andere instanties. De vertrouwenspersoon kan hierdoor een belangrijke bijdrage leveren aan de doelstelling van de regeling, dat een veilig klimaat wordt geschapen waarin meldingen van een vermoeden van een misstand gewaardeerd worden. Voor de goede orde wordt aangegeven dat de vertrouwenspersoon niet zelf de meldingsinstantie is, niet zelf klachten behandelt, geen oordelen velt, geen uitspraken doet en geen sancties kan opleggen.

Adviseur

Met een adviseur doelt deze regeling op een persoon die uit hoofde van zijn functie geheimhouding is verschuldigd, zoals een advocaat. Deze adviseur kan de melder adviseren over de passende weg voor de melding. Bovendien kan de adviseur hem/haar wijzen op eventuele risico's. De hier bedoelde adviseur heeft uit hoofde van zijn functie een geheimhoudingsplicht. We wijzen erop dat de melder die de door hem/haar vermoede onregelmatigheid of misstand in goed vertrouwen voorlegt aan

iemand zonder beroeps- of ambtsgeheim, die de misstand vervolgens in de publiciteit brengt, er rekening mee dient te houden dat hem/haar dat kan worden aangerekend. Als de organisatie ervoor kiest een ruimere omschrijving voor adviseur te hanteren dan de groep met een beroeps- of ambtsgeheim, dan is het raadzaam een geheimhoudingsplicht ter zake van het gemelde voor te schrijven.

Afdeling advies van het Huis voor Klokkenuiders

Met de invoering van de Wet Huis voor Klokkenuiders is het voor de melder mogelijk om informatie, advies of ondersteuning bij de afdeling advies van het Huis van Klokkenuiders te vragen over de te ondernemen stappen inzake het vermoeden van een misstand. Daarnaast geeft deze afdeling algemene voorlichting over het omgaan met een vermoeden van een misstand. Ook kan deze afdeling verwijzen naar bestuursorganen of diensten die zijn belast met de opsporing van strafbare feiten of met het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften.

Artikel 3: Externe melding

Kenmerkend voor de klokkenuidersregeling is de mogelijkheid tot externe melding van redelijke vermoedens van illegale of immorele praktijken die plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van de organisatie en waarbij een groot maatschappelijk belang in het geding is, aan personen of organisaties die daartegen effectief in kunnen grijpen.

Direct extern melden is mogelijk. Alleen voor het naar buiten treden/openbaar maken moet er sprake zijn van:

- dat de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie juist is op het moment van de melding. Het is niet nodig dat de melder bewijs aandraagt voor de vermoedens, én
- de melder eerst een interne melding heeft gedaan bij [de compliance officer/het interne meldpunt] en een bevoegde autoriteit of rechtstreeks gemeld heeft bij een bevoegde autoriteit en de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende voortgang heeft, óf
- de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat:
 - de misstand een dreigend of reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang;
 - een risico bestaat op benadeling bij melding aan een bevoegde autoriteit, of
 - het niet waarschijnlijk is dat de misstand doeltreffend wordt verholpen.

Externe melding is gerechtvaardigd als er van een zodanig zwaarwegend maatschappelijk belang sprake is, dat het belang van de organisatie bij geheimhouding daarvoor moet wijken. Het klokkenuiden kan echter grote gevolgen hebben. De organisatie kan in diskrediet worden gebracht en schade leiden. Deels is schade vaak niet te voorkomen, wel kan onnodige schade voorkomen worden. Daarom dient externe melding van het vermoeden van een misstand plaats te vinden aan die externe persoon of organisatie die daarvoor naar redelijk oordeel het meest in aanmerking komt. Dit zijn primair organisaties als de Arbeidsinspectie, of het Openbaar Ministerie. Daarbij houdt de melder enerzijds rekening met de effectiviteit waarmee die externe derde kan ingrijpen en anderzijds het belang van de organisatie bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen. Van de melder wordt met andere woorden verwacht dat hij proportioneel handelt.

Afdeling onderzoek van het Huis van Klokkenuiders

Met de invoering van de Wet Huis voor Klokkenuiders is een Afdeling onderzoek van het Huis van Klokkenuiders ingesteld. Die ontvangt en beoordeelt ook externe meldingen. De externe melding bij een Afdeling onderzoek dient te worden gedaan door middel van een verzoekschrift en moet aan een aantal wettelijke vereisten voldoen. Verwezen wordt naar artikel 5 en artikel 6 van de Wet Huis voor Klokkenuiders. Onder andere zal de Afdeling onderzoek het verzoekschrift in beginsel niet in behandeling nemen als de melder niet eerst intern het vermoeden van een misstand heeft gemeld, tenzij dat van de melder in redelijkheid niet kan worden gevraagd.

Als het verzoekschrift in behandeling wordt genomen door de Afdeling onderzoek, dan zal deze afdeling onderzoek doen naar het vermoeden van een misstand, de wijze waarop de werkgever zich jegens de werknemer heeft gedragen naar aanleiding van een melding van een vermoeden van een misstand en een algemene aanbeveling formuleren over het omgaan met een vermoeden van een misstand.

Artikel 4: Rechtsbescherming melder

De rechtsbescherming van de te goeder trouw handelende melder vormt de kern van deze regeling. Die bescherming houdt in dat deze melder op geen enkele wijze wegens de melding van een vermoeden van een misstand mag worden benadeeld in zijn of haar rechtspositie binnen de organisatie. Deze rechtspositionele bescherming betekent overigens niet dat er geen arbeidsrechtelijke maatregelen meer kunnen worden getroffen ten aanzien van een melder. Dit mag alleen niet indien en voor zover een dergelijk besluit verband houdt met een melding van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of misstand.